

Berbas, kleurabstractie, h. 23

Stroomglazuur en Berbas, h. 27

Luster met Cats Eye-luster, h. 26

Rembrandtesk reliëf, diam. 11

Reliëf met lusterdecor, diam. 11

Jacoba-tegel n. A. van Dijk, h. 36

Jacoba vaas met luster, h. 39

Sectieltegel Mondscheinsonate, h. 31; coll. Drents Museum-RCE

Porcelain biscuit, 1902, groene pâte en goud inleg, h. 39-43, coll. Meentwijkstra

Innovatieve kunstkeramiek van De Porceleyne Fles, 1891-1914

Wereldwijd wordt De Porceleyne Fles vrijwel automatisch geïdentificeerd met fijn gepenseeld handschilderwerk in Delfts Blauw. En natuurlijk werd na 1876 in de fabriek van Joost Thooft en Abel Labouchere met het kobaltblauw de basis voor een wereldsucces gelegd.

Dat op de Delftse fabriek tussen 1891 en 1914 unieke experimenten met kunstkeramiek werden doorgevoerd door chemicus Gerard Offermans tussen 1891 en 1898 en vanaf 1895 door Heinz Mauser, de latere adjunct-directeur van de fabriek, is veel minder bekend.

De Berbas-glazuren met hun abstracte kleurexplosies en stroomglazuren evenals de metaallusters, betiteld als Reflet M tallique, haakten in op internationale tendensen in de

Nieuwe Kunst. Een eigen Nederlandse identiteit kreeg het mede door de veelzijdige Delftse kunstenaar Adolf le Comte (1850-1921) ontwikkelde Jacoba-aardewerk. In de leerharde roodbakende klei van eigen bodem werden decoraties gegrift naar voorbeeld van oud-Nederlandse houtsnijkunst.

Motieven uit de 17e eeuwse schilderkunstaf, maar ook Oost-Aziatische decoraties als lotusbloemen verwerkte hij vanaf 1897. Heinz Mauser verzorgde erop verrassend mooie Berbas- en lusterglazuren. Een absoluut hoogtepunt vormde het door Mauser ontwikkelde porseleinbiscuit waarbij de ingegrifte lijnen met goudglazuur werden ingevuld. Op de hooggestookte porseleinhuid werd een groene pâte, maar incidenteel ook een rode of blauwe kleurpartij aangebracht. Het porseleinbiscuit werd bij de presentatie in 1902 in de buitenlandse kunstpers hoog geprezen. Een commercieel succes als het eierschaalporselein van concurrent Rozenburg werd dit biscuit niet. Bij De Fles werd het nieuwe biscuit wel weer gebruikt voor experimenten met abstracte Berbas- en Jacoba-glazuren. In 1902 exposeerde De Fles ook een nieuwe bouwkeramiek, het sectiel-waarbij de lijnen gesneden werden als bij een glas-in-lood raam.

Expositie Keramisch Museum
Goedewaagen, Glaslaan 29, 9521
GG Nieuw-Buinen tot 28-03-2022

Aanmelding voorlopig alleen via
de mail.